

አብራሃም ብርሃነ

26-09-2017

ኸቡራትን ኸቡራንን አንበብቲ፡አብ ዝሓለፈ ቐዳማይ ኸፋል ጽሑፊይ፡ብዛዕባ ኪሮስ አለማዮን ስርሓውቱን ኣድሂብ ብጨለፍታ፡አብ ሕዮይ ወን ዝበለኒ፡ትዝታታተይን ተዘኸሮታተይን ኸኣን ገለ-ገለ ርእይቶታተይን ሕቶታተይን ናባኹም ኣቕሪብ ኔረዮ።ንጸሓፊ መጽሓፍ 'ኪሮስ አለማዮ' ኣቶ ሰሎሞን ገብረዝጋብሔር፡ገለ ኣብ ኢዲይ ዚነበረ፡አብ ዙሪያ ኪሮስ ዘድሃበ ሓበሬታ ተሓገዞ ብምሕሳብ፡ ኪህቦ ኮነ ገለ ኣብ ኣእምሮይ ዝመላለሱኒ ሕቶታት ክሓቶ፤ ኣብ መጽሓፍ ሰፊሮም ዘለዉ ሓበሬታት ኣድሂብ ርእይቶ ክምእርር ሓሊኒ ክረኽቦ ብዙሕ ፈቲነ ግና ስጋብ ሎሚ ኣይከአልኩንየ።

እንሆ ድማ፡አብ መጀመርታ ዓመተ 2008 ዓ.ም.ሓ፡ ብዝደወልኸሉ ክንራኽብ ኢና ቢሉ ደሃይ ምጥፍኡ ኮነ 2 ዓመት መመላእታ ድሕሪ ምጽባይ ሓሳባተይን ርእይቶታትን ከቕርብ ከምቲ፡ “እቲ ዝሞተ ካብ ሞተ፡እቶም ዘለና ንዛተ።” ዝበሃል ንምዝታይን ኢሂን ምሂን ንምብህሃል ተቐሲብ ኣለኹ።እም ደኣ ናብ ተዘኸሮታይን ትዝታተይን ጥሒሊ እናወጸእኩ ዘለኒ ሕቶታት ኮነ ርእይቶታት ወስ-ወስ ከም ወስወስታ ክብል ክፍትንየ።

**“ወኒይ ዝምት፡ ኣምጉዐይ ፍስስ፤
ልሳነይ ልጉም፡ ስነይ ክምስ፤
መማሰናይ መስቆርቆሪ፤
ኣውራ ሕማመይ፡ ለካስ ፍቕሪ።”**

ደርፊ “አንጉዐይ ፍስስ” ትርኽቦን ካሴት ኪሮስ አለማዮ፡ንዝናን ስምን ኪሮስ አለማዮ፡ንሰማይ ክዓርግ ግዜ ከም ዘይወሰደሉ ካብ ማንም ዘይኸወል ዝተኮሰዐ ሓቂዮ።ኪሮስ፡ ካብ ቤት ማእሰርቲ ብዝወጸ፡ ናብ ሕሰምን መኮራን ከም ዝተዳረገ ካብ ባሕሪ ታሪኽ ሕይወቱን ካብ ፈለጥቱን መቐርቡን እናኻዕ ሰሚዕና ኢና።አብ 1979 ዓ.ም.ሓ፡ ካብ ቤት ማእሰርቲ ብዝወጸ፡ከመቐጽብት ናብ ጥበባዊ ስርሓውቱ ከም ዝተዋፈረ ስርሓውን መቐርቡን የዘንትወዎ ኢዮም።

ኪሮስ፡እግሩ ናብ ሃረርዮ ኣምራሖ።አብ ሃረር ድማ ኣብ ቤት ሓጎስ ገብረሕይወት እታ ናይ መጀመርታ ቐረጻ ከም ዘካየደ ይግለጽዮ።እታ ነቲ ደርፍታት ዝቐረጸት፡ኪሮስ ኮነ ሓጎስ ናብ ሳሕል ከይዶም ሙዚቃዊ ምርኢት ኣብ ዘርእዮሉ ዚነበሩ እዋን፡መጀመርታ 1970ታት ኣብ ቻሮራ ዝተዓደገት ቴብዮ።

ኪሮስ፡ናብ ሃረር ኪከይድ ከሎ፡እዚ ዝበሃል ገንዘብ ኣብ ኢዱ ብዘይምንባሩ፡ኣብ ኢዳ ዚነበረት ቐለቤት ሸይጣ፡ምስኡ ዚኸደት ወ/ሮ ጸሃይ ተስፋይዮ።”አንጉዐይ ፍስስ፡ ኢልካ ደርፊ ኣይተውጽእ፡ምኽኒያቱ ብፍቕሪ አንጉዐ- ዝፈሰስ፡ትግራዊይ ኣሎድዮ።” ዝብል ርእይቶ፡ ኣብ ሃረር ካብ ቐረባኡ ዝኮነ ሰብ ተነገርዎ ኔሩዮ።ግና ብዛዕባ አንጉዐ- ባዕሉ ጥራይ ዝፈልጦ ኪሮስ፡ካሴቱ “አንጉዐይ ፍስስ” ቢሉ ናብ ዕዳጋ ዘርግሓ፡አንጉዕ ብዙሕ ሰብ ድማ ኣፍሰሰት ክበሃል ይኸእልዮ።

እታ ካሴት፡ተዘርጊሓ ኣብቲ ግዜ እቲ ካብ ጸት ናብ ጸት ኪትስማዕ ግዜ ዘይወሰደላ ካሴቱ፡ገለ ተዛረብቲ ርእይቶ ይህቡላ፡ገለ ሒደት-ውን ይነቐፍዎ ኔሮም ኢዮም።ኪሮስ፡ ኣብ ሰብ ዕምር ዚበለሉ መዘናግዒ ቦታታት ምኽድን ምዝንጋዕን ኤዘውትር ምንባሩ ብዙሕ ሰብ ይፈልጥ ኢዮ።ሓደ መዓልቲ ከምኡ ወዲ ግራዝማች ዝኹን፡አብ ግዜ ቁልዕነቱ ስራሕ ኣዝማርነት ኪገድፎ ብዙሕ ፈተናታትን መኮራን ዘጓንፎ ዚነበረ፡አዝማሪ ገብረጻድቕ ገብረሚካኤል “ወዲ ግራዝማች ገረንቹኤል”፡ኣብ ተኸለሃይማኖት ኣብ ሓደ ዕምር ባር ሓደ ኸልተን እናበሉ ከለዉ፡ተዛራባይን ቐላድን ዝነበረ፡ገብረጻድቕ ሙቕ ብዝበሎ፡ “ኣንቲ አንጉዓይ ፍስስ ትብል እስከ ኣጥፍእያ ኢኪ።”ንምጂኑ ከ ትግራዊይ አንጉዐ- ብፍቕሪ ይፈሰስ ድዮ።” ወዘተ ቢሉ ነዛ ዝ ብዓውታ ተዛሪቡ ኪሮስ ኪሰምዎ ይገብር።

ኪሮስ ድማ ባህ ኢላቶ ዝደረፋን አንጉዐ- ምፍሳሱን ዘይምፍሳሱን ባዕሉ አንዳዕዲዑ ይፈልጥ ብምንባሩ፡መንፈስ እቲ ዝ ብቲ ተዛራባይን ሓጫጫይን ገብረጻድቕ ከይህወኸ ቢሉ፡ባህታ ልቡ ዝኮነ ዊስኪ ጋቢዙ ብብልሒ ኣፉ ኣዕጸዎ።ኪሮስ፡ኣብ ለሰ ፍቕሪ ወዳቓይ፡ኣብ ባሕሪ ፍትወት ስጋብ ዝኸእሎ ብምሉእ ወኑን መንፈሱን ዝሕንብስ ኮይኑ እመስለኒ።ዚዮውን እዛ አንጉዐይ ፍስስ ትብል ክቐይራ ካብ መጀመርታ ኣትሒዙ ርእይቶ ተተውሃቦ ኮነ ድሕሪ ምዝርጋሕ ገለ ሓጫጫቲ ተቐይዕሎ ናብትን-ናብትን ቢሉ ናብ መልሲ ከይኣተወ ምግስጋሱ ማዕሪ ኸንደይ፡አንጉዕ ሚስጥር ምፍሳሱ-አንጉዐ- ይሕርብተካ ኢዮ።

እታ “አንጉዐይ ፍስስ” ትብል ደርፊ ንመን ኮን ደሪፍዎ ይኸውን፡ነደ እታ አንጉዓ ፍስስ ስጋብ ትብል ተፍቕሮ ዚነበረት ወ/ሮ ጸሃይ ተስፋይ ድዮ፤ ወይ ድማ ነታ ኣብቲ መጽሓፍ ጭራሽ ስማን ስም እንኣን ዘይተጽሓፈዮ፤ ወይንሸት ኪሮስ፡ ኣብ ከተማ ኣዲስ ኣበባ፡ኣብ ቐጽሪ ሆስፒታል ‘ጦር ሃይሎቶ’ ትሰርሕ ትርኽብ ዘላ፡ጓል ኪሮስ ኢዮ ቢላ፡ልዕሊ 20 ዓመት ዝተዛረበት፡ብናፍቕት ኣቡኣን መንፈስ ኣቦነትን ትሳቐይ ዚነበረት፡ንግር ጽሑፍ ተኮነ ኣብ ጥማዕ ወረቐት ብዛዕባ ወይንሸትን ኣዲኣን ኣይሰፈረን ኣሎ።እዚን ወድዝን ብዙሕ ነጥባታት ኣብታ መጽሓፍ ኣይሰፈረን ኣሎ።ንምንታይ ደራሲ ዝምልሶ ኢዮ።ንምንታይ ኸኣን ይኸውን፤

ወይንሸት፡ናብቲ ምረቓ መጽሐፍ ከ ተዓዲማ'ዶ ትኸውን፤ እቲ ኣብ መጽሐፍ ዘይምጽሓፉ፡ተረሲዑ ወይ ተዘንጊዑ ንበል እሞ፡ኣብ ቐጻሊ ኸፋል ወይ ኣብ ዝተምሓየሽ ትሕዝቶኡ ትጽንበር'ዶ ትኸውን፤ ብዙሕ ሕቶታት ኣሎዉ ኢዮም።ግና ካብ ኩሉ ነዝሪ ስምዒታታ ዝርግፍ ምባልና፡ ብሂን ምሂን ንኺዶ እስከ!

**ኣለኹ'የ ዝብልየ
የለኹን ኣይጥዕሙን
ምቕናይ ጽቡቕዮ
ዋላ ሓደ ስሙን!!**

ወይንሸት ኪሮስ፡ኣብ ቐረባ ግዜ፡ስሚዕታ ማዕሪ ከንደይ ከም ዝተጎድኣት ክዕዘብ ዕድል ረኺብ'የ።እቲ ኣብ ልዕሊኡ ዝበጸሐ ስነ-ልቦናዊ መጉዳእቲ ዋላኳ፡ “ናብ ፈጣሪ ልቦይ ብምግባሪይ ሎሚ-ሎሚ ኣይጉዳእን'የ፤ ብድሕሪ ሕጂ'ውን ብዛዕባ ወላድ ኺሮስ ምዃንይ ኣይጭነቐሉን'የ፤ዝሓለፍከዎ ይ'ኣኸለኒ ዝሓቶ የብለይን ድሕሪ ደጊም...”፡ተበለት ከም ሰብ እም ድማ መቐረት ከካ ፍቕሪ ወላዲ ኣቡ'ኣ ዘየስተማቐረትን ስምዒታ ከንቢቦ ግዜ ኣይወሰድለን'የ።ጻል ኪሮስ ኣይኮነትን ዝብል ኣካል ተሃሊዮ'ውን፡እቲ ጉዳይ ሎሚ ግዚኡ ምዕቡል ብምዃኑ ምላሽ ኣይኸብድን ኢዮ።ካልእ ነጥቢታት ተሃሊዮ ድማ፡ “እነ ጻል ኪሮስ'የ ትብል ኣላ!!” ተባሂሉ ብምሕላፍ ኣብ መስርሕ ግዜ ሓደ መዕለቢ ኸግበረሉ ኣይምስተኸ'ኣለን'ዶ፤ መላሲ ተረኺቡ-ሲ ሕቶታት ከም ዉሕጅ ክውሕዙ ኢዮም። “ዉሽጡ ሕርር!!” ዶ በለ ኪሮስ፡

- ጥዑምዮ መዓዛ ሕይወት፤
- ፈተናዮ መገዲ ሕይወት፤
- ጸበባዮ መንፈስ ናይ ሕይወት፤
- ናይ ፍቕሪ ናይ ሓጎስ መሰረት፤
- ናይ ሰላም ዓዲ'ውን ዕብየት፤
- ናይ ሓዘንውን ናይ ደስታ ዕምቆት፤
- ኩሉ ንምር'ኣይ እዚ ንምር'ኣይ፤
- ምቕናይ ደኣ ምቕናይ።

“መዚቃ ትዝታታት የወንጭፈልካ'የ።መዚቃ ኣብ ሕይወት ወዲ ሰብ ዓቢ ጽዕንቶ ዝፈጥር'የ።ታሪኽ ሕይወት ሓደ ሰብ ይኹን ሕብረትሰብ፡ኣብ ወወቕቱ ብዝፈርዮን ብዝዝርግሉን ደርፍታት ተጻላዊዮ።ብሓጺሩ፡መዚቓ ዓቢይ ዕማም ዘለዎ፡ኣዚዮ ጸላዊ ነገር'የ።መዚቃ ተዘኸርታትካ ንድሕሪት መሊሉ፡ብዛዕባ ዝሓለፍካዮን ዘሕለፍካዮን ይቕጅለካ ኢዮ።ኮታ ሓይሊ መዚቃ ብርቱዕ'የ።” ክብል ኣብ ያፊድ ቤት ትምህርቲ መዚቃ፡መምህር ዝኾነ ኣኸለሉ ዘወዱ ኣብ ሓደ መድረኽ ስምዔ ኔረ'የ።

ኣነ ድማ፡ኣብ ሕይወተይ ምስ ዝተፈላለዩ ደርፍታት ብሓፈሻ ምስ መዚቃ ሓይል ምትእስሳር ከምዘለኒ ትዝታተይ ኸቐጅለኒ ኹን ተዘኸርታተይ ክወናጨፈኒ ከሎ ነዚ ሓሳባት ምሉእ ብሙሉእ ይርዕዎ ኢዮ።ኣብ ደርፍታት ኪሮስ ድማ ብዙሕ ትዝታታት ይኹን ተዘኸርታት ኣለዉኒ ኢዮም።ንኩሉ ኣብ ሓደ ገሊጽካ ኣይውዳእን ኢዮ።እንተኮነ ንገለ ንእለቱ ዝቐጅሉካ ነገራት ምዝኻሩ እኹል መርኣያታት ኢዮም ዝብል እምነት ኣለኒ። “ሳዕሪ ጸናዕቲ፡ንሕማቕ መዓልቲ!” ከም ዚበሃል ተዘኸርታት ንመንፈስካ ንሕማቕ መዓልቲ ተኩን ይጠቕመካዮ ዝብል ትዕዛዝተይዮ።

ኪሮስ፡ኣብ መጀመርታ 1970ታት፡ካብ ቤት ማእሰርቲ፡ በታ “ንዘኸርም ናይ ቐደም ወለዲ”፡ ኣብ በዓል ዓድዋ ደርፊ ድሕሪ ምውጽኡ፡ “ኣብ ከረኒይ” ትብል ደርፊ ኣውጺኡ ኔሩ'የ።ካብ ከተማ ናብ ከተማ፡ካብ ዓዲ ናብ ዓዲ እናተዘዋወረ ኣብ መድረኽ ይደርፋ ነበረ።ሻዕብያ 'ህዝባዊ ግንባር'፡ “ኣንሳሒብና ኣለና።” ኣብ ዝብለሉ ዝነበሩ እዋን፡ኣብ ወፍሪ ቕስቐሳን ስነ-ኣእምሮኣዊ ኩናት ተሸሚሞሙሉ ኣብ ዚነበሩ እዋን፡ሕድሕዶም ብደርፍታት ይዋግኡ ምንባሮም ናይ ትማሊ ተዘኸር'የ።ኪሮስ፡ “ኣብ ከረኒይ፡ ኣብ ከረኒይ'የተገንጻልቲ ሓሪረኒይ” ክብል ደሪፋ'የ።

ድምጺ ሓፍሽ ደርፍታት ኪሮስ ካብ ምድራፍ ዓዲ ኣይወዳለት ኸብሉ ትዕዛዝብቶም ዝገልጹ ብዙሓት ኢዮም። ኣብ ድምጺ ሓፍሽ ደርፍታት ኣምሓርኛ ዝርከብምም ዝተፈላለዩ ደርፍታትን ብዝተፈላለዩ ቋንቋታት ዝጋውሑ መደባት ይቐልሑ ነበሩ።ደርፍታት ኪሮስ ድማ ካብተን ህቡባት ደርፍታት ነበሩ።ንደርፍታትና ባህልናን ጽዕንቶ ይገብር ኣሎ ተባሂሉ፡ ኣብ 1986 ዓ.ም.ሓ ብትእዛዝ እቲ መደባት ክዕጸ ተገበረ።ኣብቲ ብስም ዶብ ዝተገብረ ግጭት፡እተን መደባትን ደርፍታት እንደገና ንፖለቲካዊ ረብሓ ተሓሊኑ፡ ኪቐልሓ ዕድል ከም ዚረኸባ፡እንተላይ ታሪኽ ኣማውታ እኒ ኪሮስን ደርፍታቱን ካልኣትን ኪጋዋሕ ማዕጸ ከም ዝተርሓወ ይዘኸር'የ።

እቲ ዝገርም፡ኣብ ኣብያተ እንዳ መዚቓ ደርፍታት ባዕዲ ብፍላይ ኣምሓርኛ ንደርፍታትና ዓብሊልዎ ኣሎ ተባህሉ ከይሸጡን ከይልዉጡን መምርሒ ወራዲ ብምንባሩ፡ኣብ እንዳ መዚቃ ኣይኮነን፤ ኣብ ብዙሕ ስድራቤታት ዝነበረ ካሴታት፡ ገዛ-ገዛ ኣብ ግዜ ደርግን ኃይለስላሴን ዝፈረዩ ደርፍታት ኪጎሓፍን ኪቐጸልን ልምድን ዚነበርን ከም ዘጽንሑ ምስ ግዜ መዘናግዕታት ደርፍታት 'ባዕዲ' እንዳታትን ጽዕንቶን ተተገበረኻ ኣይሰኣንን ነበረ።

ተቐሲቡ ኢዮ።ገለ ሓደት ግና ናይ ምስናድ ባህልን ክገሃድ ኪኢሉ'የ።ማዕሪ ኣብ ማእከላት ብዝብል፡ብፍላይ ናይ ኢትዮጵያ መዚቃ ብዙሕ ደርፍታት ኪሮስ ግና ኣብ ብዙሕ ገዛውቲ ዳርጋ

ኪሮስ ብዝሞተ፡ደርፍታቱ ኣመና-ሓንቲ ካሴታ ናብ ሕዝቢ ከይትዝርጋሕ ናብ ትግራይ ብፍላይ ብሓፈሻ ናብ

ኣመና እንደገና ኪሰማዕ ኪኢሉ ኔሩ'የ።ብፍላይ ብዙሕ ጸዕሪ ኪግበር ትዝ እብለኒዮ።ብዙሕ ሰብ ኢትዮጵያ ንዝገሹ ሰባት፡ “ካሴት ኪሮስ ሓቢእኩም

አምጹኤልና ኢኹም።” ኪበሃል እዝኸርየ።እቲ ዝገርመኒ ድማ፡ኣብ ቤቱ ቴብ ዘይብሉ ተኮነ ከይተረፈ፡ነታ ካሴት ተጎያይዩ ኪውኒና ናይ ዓይኒ ምስኸርየ።

ካብ ዕዳጋ ብዙሓት ብይምልኸተኒዩ ዝብል ትካል፡ሰቡ ኣዋፊሩ እቲ ኣብ ዕዳጋ ዚነበረ ካሴታት ኪእኩብ ተገብሩኳ ሕዝቢ ተደሊዩ መዋጽኦ ከምዘይሰእን ዝተዓዘብኸሉ ኣጋጣሚ ምዃኑ ንድሕሪት ተመሊሶ ከዝኸር ከለኩ ይገርመኒ ኢዩ።እቲ ኪሮስ ዚበሎውን፡ ኣብ ባይታ ጥብ ከይበለ ጉሁድ ኮይኑዩ ከበሃል ይኸእልዮ።

ኪሮስ እልቢ ዘይብሎም ደገፍትን ኣፍቕርቲ ሙዚቃዊ ስርሓቱን፡ ከም ዚነበሮን ዘለዎን፡ጭሩ ከይተረፈ ትምስኸርየ።ኣብ 1991 ዓ.ም.ሓ መጀመርታ ወርሓት፡ነፈርቲ ሓይሊ ኣየር ኢትዮጵያ፡ናብ ሕምብርቲ ክለ ኣየር ከተማ ኣሥመራ ምእታውን ይዝኸርየ።ኣብቲ ግዜ እቲ ብዙሕ ሰብ ተናዊጹ ምንባሩ፡ድምጹ እታ ትሕት ኢላ ትበርር ዚነበረት ኣየር፡ዘከተሎ ጽዕንቶን ራዕድን ምሒር ሳዕቤን ኣክቲሎዮ።ብፍላይ ድማ እቶም ኣብ ቐጽሪ ሓይሊ ኣየር ኤርትራ ብዝኸነ ኣጋጣሚታት ዝመላለሱ ዚነበሩ ኹን ሰራሕተኛታት እቲ ትካል ንድሕሪት ተመሊሶም ዝዝኸርዎዮ።

ኣብዛ ዕለት ኩሉ ተመሃራይ ኩነ ሰራሕተኛ ሰንቢዱ፡ነናብ ቤቱ ከምህርሕ ከሎ፡ምስ ሓደ መንፈሳዊ መራሒ፡ኣብ እምባጋልያና ሳንታፋሚልያ፡ ንምርካብ ዕድል ገበረ ኔረዮ።እቲ መንፈሳዊ መራሒ፡መንግስቲ ባህሪ ሓቢሉ ኪኸይድ ድሕሪ ምጽናሕ፡ቐስ እናበለ የግህዶ ምህላወ፡ገናውን ብዙሕ ሸርሕታትን ተንኹላትን ኪሰራሕ ምዃኑ ይገልጽ ነበረ።እቲ መንፈሳዊ መራሕን እቶም ሻቡ ምሳና ኣብቲ ወግዲ ዚነበሩ፡ኣብ ወሽጢ ዓዲ ብምህላዎም ኣስማቶም ምግላጽ ኣድላይ ኮይኑ ኣይረከብኸዎን ኮይነየ ዘይገልጽኸዎ ዘለኹ።

ኣብቲ እዋን፡ እቲ መንፈሳዊ መራሒ፡ “ኣነ ከምዚ ሎሚ ደርፊ ምስማዕ ከይገደፍኸዎ ከለኩ፡ደርፍታት ኪሮስ ብልቢ ይሰምዎን ይኸታተሎን ኔረዮ።ወለደይ ተኮነ ሚሒር ኢዮም ዝፈትወዎን ዘዳምጽዎን።ቐድሚ ገለ ዓመታት ደርፍታቱ ኪሰምዎ ከለኩ፡ወሸጠይ ፍሉይ ስምዒት ይወረኒ ኔሩዮ።ወዘተ” ቢሉ ኣጋ ዕራርቦ ጸሓይ ጽልምትምት ክብል ከሎ፡ ከውግዓና እዝኸርየ።

እዚ መንፈሳዊ መራሕን ብጸቱን፡ንባህርን ሕማቕ መጋብርን መንግስቲ ንምቕላዕን ሕዝቢ ንምንቓሕን ዓሊሞም ብስቱር መንገዲ ዝዘርግሑዎ ጽሑፋት፡ንመንግስቲ ማዕረ ከንደይ ኣናዊጽዎን ብሰሪ እዚ ኩነታትን ተዛመድቲ ነገራትን ማእለያ ዘይብሎም ሰባት ከምዝተኣሰሩን ብዙሕ ዘይሕጋዊ ተግባራትን ከምዚተፈጸሙ ኣይዝንጋዕንዮ።ደርፍታት ኪሮስ ማዕረ ኸንደይ ጽልዎ ከም ዘሕደረሉን ኣብ መገዲ ኪሓልፍ ከሎ፡ወይ እንዳ ሰብ ከይዱ ኪሰምዎ ከሎ ዝፈጥረሉ ትዝታት ኣብ ሰልሚ ተዘኸር ጥሒሉ ከውግዕ ትዝታይ ይመላለሰኒዮ።

እዘን ኣብ ላዕሊ ዘለዎ ስእልታት፡ሓንቲኤን ድምጻዊት ይሕደጋ፡ኣብ ኣዲስ ኣበባ ኣብ ቐረባ ግዜ እናደረፈት ከላዮ።ይሕደጋ፡ኣብዚ ቐረባ መዓልታት፡ብዛዕባ ኪሮስን ጸጋይ በራኽን ከተውግዓኒ ዓሊሙ ብመራኽቦ ረኺቢያ ኢዮ። “ኪሮስ ፍሉይ ከያንዮ።ፍሉይ ዚገብር ከምቲ ብዙሕ ድምጻዊ ጥራይ ምድራፍ ኣይኮነን።ባዕሉ ይደርፍ፡ይገጥም፤ዜማ ይሰርሕ፤ኪራር ግርም ገቢሩ ይጸወት ከታ ኩሉ ኣካቲቱ ዝሃቦዮ።ንፉዕ ድምጻዊ ጥራይ ኣልካ ትገልጽ ኣይኮነን።ኣነ ብጣዕሚየ ዘድንቕ ንኪሮስ።” ክትብል ሓሳባታ ብሕጻር ዚበለ መገዲ ገለጸትላይ ኢዮ።

እቶም ኣብ ድማ፡ ጋሽ ወርቐ እዮም ዚበሃሉ፡ጎጃመታይ ኢዮም።ፊድዮ ካብ ምስማዕ ዓዲ ወዲሎም ኣይፈልጡን ኢዮም።ምስ እም ኮፍ ኣልካ ናይ ምውጋዕ ዕድል ተረኪብካ፡ብዙሕ ተመኸሮን ፍልጠትን ኢካ ትሸመት።ሕይወት ብዙሕ ኣስተምህራቶም ኢዮ።ብምኸርን ልዙብ ወግግምን ዘየኸብሮምን ዘይሓተሎምን ሰብ ዳርጋ የለንዮ።ቢጋጣሚ ኮይኑ፡ብዛዕባ ጎጃምን ታሪኽን ከውግዑኒየ ቐሪቦዮም።ሓደ መዓልቲ ኣብ ዓመተ 2009 ዓ.ም.ሓ፡ብዙሕ ብዛዕባ ታሪኽ ድሕሪ ምውጋዕና፡ኣብ ሞንጎ ወግዕና ፊድዮ ሕልፍ-ሕልፍ ኢላ ደርፍታት ተደርፍ ብምንባራ፡ “ደርፊ ትሰምዑዶ ጋሽ ወርቐ።” ኢላ ይሓቶም።

ንሶም ድማ፡ “እው፡ፊድዮ ወትሩ ስለዝኸታተል፡ደርፍታት ንምስማዕ ዕድል ይረኽብ ኢዮ።ፍሉይት ደርፍታት ኣለው፤ኣብ ሞንጎ ኪደርፉ ከለው፡ ኣብ ገለ ሃሳብን ተዘኸርን ዝሸመካ።” ክብሉ ምላሽም ሃቡኒ። “ናይ መን ደርፊ ደኣ ኣብ ሓሳብ የጥሕሰኹም።” ክብል ሕቶይ ኣቐረብኸሎም። “ኣነ ብፍሉይ ዝትንኸፈኒ ደራፋይ፡ኪሮስ ኣለማዮ ኢዮ። ክብደይ ኣንጀተይ ዝበልግኒ፡ናብ ገለ ዓይነት ስምዒት ዝእትወኒ ናቱ ደርፊ ከሰምዕ ከለኹዮ።ካብ ዜምኡ ዲዩ ካብ ግጥሙ እንታይ እም ክብለካዮ።ሓደሓደ ግዜ ተዘይሰምዎ ምሓሽኒ ኔሩ።ምኸኒዮ።ብርቱዕ ስምዒት ነብሰይ ይወረኒ ኢዮ።መን ኣሎ ዲዩ፡ ከምኡ ጌሩ ዘሰቕቑን ደርፊ ዝደርፍ፤ መልእኽታቱ ተሰተብህለሎም’ዶ ዝወደይ፡ ብዙሕ ዝሕሰቡን ዘመራምሩን ኢዮም ብናተይ ወገን። ብዝበሉኒ ክቕጽሉይ ብርእሰይ እውንታዊ መልሲ ብምሃብይ ዘረብኹም ቐጸሉ።

ስለዚ፡ኪሮስ ሓያል ከያኒ ኢዮ።ንቓንዛን ዚሓልፎ ሕይወት ኣድሂቡ ባዕሉ ተፈቲኑ ናይዚ ሰብ ሰራሕት ኪግምግም ኣይኸእልንዮ።ከም እምበር፡ስምዒተይ ስለዝገገዳእ ኪዛረብ ከማን ዘዋጋዕላዮ ብሓጸሩ ነዚ ዝመስል መልሲ ሂቦሙኒ

መስዋእትን ዝተፈጥረ ስጋብ ዝመስል ኩሉ ወዲ ሰብ ደሪፍዎዮ።ኣነ ተዛዕቦ ዝገልጽ ኣይኮነኹን።ኣነ ድኹም ወግዲ እየ ኣጋጣሚ ንዓኸ ዘዋግዓካ ዘለኩ ብዙሕ ደስ ኣይበልንንዮ።” ክብሉ ካብቲ ብዙሕ ኢዮም።

ኣብ ዓመተ 2006 ዓ.ም.ሓ፡መበል 20 ዓመት ሆቴል ክኸበርዮ ተባሂልና ኣብቲ ቦታ ተረኺብና ጥበባዊ ፍርያቱን ኣድሂቡ መደብ ቐሪቡ ብዙሕ ዝእረም ነገር ከም ዘለዎ ብቐሊሉ ኣዳርሽ ለዊጥዎዮ።ዕድል ሃቡና ኢሎም ዘይረከቡ

ዝኸረ-ምት ኪሮስ ኣለማዮ፡ ኣብ ኣዳራሽ ኣክሱም ኔርና ኢና።ኣብቲ መድረኽ ብዛዕባ ኪሮስን ስነ ኔሩዮ።እንተኮነ፡ኣብቲ መድረኽ ዝቐረቡ ጽሑፋት ትዕዘቦዮ።ኣብራሃ ደስታ ዝሃቦ ርእይቶ ንመንፈስ እቲ ብዙሓት ኢዮም።

እቶም ሒደት ዝተውሃቦም ግና ከም ባህታ ልቦም ነቲ ኣዳራሽ ጋሊቢሙሉ ኢዮም። እዚ ጃኬት ለብሱ ዘሎ፡ከያኒ ሙሉጌታ በየነዮ። ምስ ኪሮስ ናይ ነዊሕ ግዜ ኣፍልጦን መቐርብንዮ ኔሩ። ኣብ 2006 ዓ.ም. ሓ ድማ ቐድሚ ኣፋሰጋ ዘለዎ መዓልታት፡ናብ ወቐሮ ደጋጊ መ ከይደ ረኺቡዮ ኔሩዮ። እዚ ስእሊ ስም ዓርተለርዮ-ቪላጅዮ፣ ስም ጋዜጠኛ ተወልደ ድምጺ ኣመሪካ፣ እንዳ ኣባይ ለማን ካልኣትን ብዘልዓልኩላ በዓልቲ ቤቱ ምስናይ ደርፍታቱ ከባዝቱ ንእለቱ ዝሃበትኒዮ። ኸብረት ይሃባ ክብል እፈቱ።

ብድሕሪዚ ወቐሮ ኣብ ጥቃ መነሃሪያ ሙሉጌታ ከምዘሎ ፈሊጠ ከይደ ረኺብኸም። ሙሉጌታ ካብቲ ብዙሕ ወግዕታትና፡ ብዛዕባ ኪሮስ ዝፈልጦን ዝዝኸሮን ኣውጊዑኒዮ። ድሕሪ ወድቐት ምምሕዳር ደርጊ፡ኣብ ዝተፈላለዩ ቦታታትን ኩነታትን ዚነበሩ ከየንቲ፡ ተኣኺቢም ኣብ ኣዲስ ኣበባ ኪሮስ ኩነ ሙሉጌታ ዝርኽብዎ ተጠርኒፎም ኔሮም ኢዮም። ድሕሪ ሞት ኪሮስ ፋሕ ብትን ብምባላ፡ ምዕባለ ሙዚቃ ትግርኛ ኪድቆስ ሓደ ምኽኒያት ምዃኑ ኣውጊዑኒዮ።

ኪሮስ፡ ወናምን ሓያል ጠቢብ ምዃኑ ኹነ ኣብ ግዜ ደርጊ ካብ ማእሰርቲ ብወጸ ኪመጽእ ከሎ፡ ይራኸቡ ምንባሮም መዳርግቲ ኣልቦ ምኳኑ ኣሕሚሙ ክፍትዮ።

ብዙሓት ገዳይም ከየንቲ፡ ኪሮስን ትግርኛ ዓሚዮቕ መጽናዕቲ ካብ ዝገበሩ ኢዮም። ኣነውን ነዚ ይቐብሎ ኢዮ።

ኪሮስ ኩነ ኣማኑኤል ወዲ ኤሊያስ ዝኸለልዎ ገቢሮም ዝሓለፉ ጀጋኑ ጥበብ ብምዕዛብ ኩነ ምስ ዝተፈላለዩ ሰባት ዝወነኑ ኣብነታውያን ምዃኖም ብዙሕ ሰብ ኪዛረብ እሰምዕዮ።

ከም መታዕብይትን መቐርብን ከም ዚዝኸሮ ናብ ኤርትራ ንሙዚቃዊ ምርኢታት ብምዝኸር፡ ደርማስ ኣበርኽቶ ኪሮስ ክዛረብ እዝኸሮዮ። ካልእ ግዜ ኣሰፊሐ ኪገጸ

ኣማኑኤል ኤልያስን ኣብ ባህልን ቋንቋን ምዃኖም ምስናይ ምኽኒያትቶም የቐርቡልካ

መስመር፡ ንዕቤት ባህልን ሙዚቃ ትግርኛን ኢዮም። ንትግራይን ኤርትራን ኮሊሎም ብምዝርራብን ብምሕታትንን ሰፊሕ ኣፍልጦ

ናይ ራያ ጉማየ ኣይትብል፣ ናይ ተምቤን ኣወርስ ኣይትብል ኩታ፡ ኣብ ምድሪ ተዛረብቲ ትግርኛ ብቐንዱ፡ ኣብ መዳይ ባህልን ኣነባብራን ኣድሂቦም ብዙሕ ሓበሬታን ፍልጠትን ብጻዕሮም ከም ጻጸ ሓኮት ቢሎም፡ ንመዓር ጥበቦም በርቢሮም ኢዮም። እንሆ ድማ እቲ ዕጹብ ዘይምኖ ፍርያቶም፡ ከም ወይኒ ዘለላ እናሓደረ ይምቐር ኣሎ።

ጉማየ ጉማየ፡ ጉማየ ጉማየ፣
ጉማየ ጉማየ፡ ጉማየ ጉማየ፣
ሓጨር ቁመትዮ፣
ሓጨር ቁመትዮ፣
ኣብ ደረትካ ትብል ሸተት ሸተትዮ፣
እታ ርእሳ ትመስል ልሞተትዮ፣
እታ ርእሳ ትመስል ልሞተትዮ።

የማነ ገብረሚካኤል፡ “የማነ ባሪያ”፡ “ኪሮስ ብናይ ባዕሉ ቐዲ ኣደራርፋ፡ ዘመናዊ ምስ ባህላዊ ኣጠዓዒሙ፡ ኣብ ሙዚቃ ትርግኛ ዓቢ ተሓድሶ ዘካየደ ወኸኖዮ። ኩልና ንደርፍ እሞ ኣይከም ኪሮስን ኢና። ኪሮስ ሞይቱ እንተ ኣልኩምኒ ትርግኛ ሞይታ ማለትዮ።” ቢሉ ሓሳቡ ሂቡ ምንባሩ ብዙሓት ኣብ መጋሪያ ወግዒ ዘውግዕዎ ኢዮ።

70 ዓመት ረጊጹ ዘሎ፡ ተስፋይ ግርማይ “ቐያሕያ ኔራ፡ ቐያሕ ጻል ኣኸሪያ” ሓደ ካብቶም ብሞት ኪሮስ ዝጓሃዮ፡ ኣድናቕኺ ኪሮስዮ። መምህር ኣስረሰ ተሰማውን ኣብ ኪነት ኩነ ኣብ ዘመናዊ ሙዚቃ ዓቢ ግደ ዝገበሩ ከያኒ፡ ብሞት ኪሮስ ምሒር ከም ዝሓዘኑ፡ ንባህሊ ትግርኛ ከም ዚደጉጉላን ኣብ ቐላሚኖ መሳርሕቶም ነበር ይጸውዩካ ኢዮም።

“ኣነ ካብ ኪሮስ ዝወረሰኸም ብዙሕ ነገር ኣሎ። ኣብዚ ንኸበጸሕ ካብቶም መርኣያ ዝኸኑኒ ከየንቲ ሓደ ኢዮ። መድረኽ ኣተሓሕዝኡ፣ ፍሽኽታኡ ብፍላይ ሳዕስዒቱ፡ ንሱ ኣብ ልቢ ኩሉ ኢትዮጵያውያን ዝነበር ፍሉይ ኸእለት ዝነበሮ ተፈጥሮኣዊ ናጽነት ዝተዓደለ ከየንቲ ኔሩ።” ክብል ቴዲ ኣፍሮ ሓሳቡ ምባላጹ፡ ኣብ መጽሓፍ “ኪሮስ ኣለማዮ” ሰፊሩ ኣሎዮ።

ኣብዚ ቐረባ መዓልታት፡ ኣብ ዕለተ ሓድሽ ዓመት 2010 ዓ.ም. ሓ፡ ኣብ መደበር ተሌቪዥን ኤርትራ፡ ሓደ ኣብ ጥበብ ባህሊ ሙዚቃ ትግርኛ ገዚፍ ዕማም ዝዓምም ዘሎ፡ ወልደ ከያኒ ተኸለ ፋኑስ “ማዕረባ” ዝተብሃለ ከም ጋሻ ኮይኑ ቐሪቡ ኔሩ። ኣብ ግዜ ንእስነቱ ማለት ቐድሚ 26 ዓመት ይገብር፡ ደርፍታት እኒ ኪሮስ ኣለማዮን በረኽትን ምስማዕ ኤዘውትር ብምንባሩ፡ ጽልዎ እኒ ኪሮስን በረኽትን ከምዚሓደሮ ገሊጹ ኔሩዮ።

ንከያኒ ማዕረባ ኣዚዮ ንስለ ምስኸርነቱ ከምስግኖ እፈቱ። ጽባሕውን ንዓኻ ዝምስኸርልካ ክትረኽብ ኢካ፡ እቲ ምንታይ “ንዝገበረ ወይ ግበረሉ ወይ ንገረሉዮ።” ምኳኑ ኣይትዘንግዕ ኢካ ክብል እረድዮ። ኣብ ጉዕዞ ሕይወትካ ኣሳልጦ እምነዮልካዮ።

ኸቡራት አንባቢቲ፡ መላዘቢ መታን ኪኮነና፡እዚ ጽሑፋት ቐጻሊ ኪኸውን ቡብኸፋሉ ምቕራቡ ዝሓሸ ኮይኑ እስመዓን ኣሎ። ስለዚ፡ንሎሚ ባዚ ከዛዝም ከለኩ፡እዛ “ኸቡር’ዩ ቻል ኪዳን” ትብል ደርፊ ኪሮስ ኣለማዮ ኮነ ንብዙሕ ዓመታት ዝለዓሉኒ ሕቶታት፡ንዓኹም ብምሕታት’የ ኸፍለየኹም።

እው፡ስርሓት ስነ ጥበብ ብዙሕ አንፊትን አገላልጺን ከምዘለዎ ኣይስሕቶን’ዮ። ግና፡እዞም ናይ ቐደም ከየንቲ፡ኣብዝሓ ስነ ጥበባዊ ስርሓውቶም፡ኣብ ኸውን ባይታ ተባቢሶም ዳርጋ ዝሰርሕዎ ማህደር ታሪኽ ብዙሓት ጠቢባን የዘንትወልና ኢዮ። ኪሮስ ድማ ሓዲ ካብቶም ብሕይወቶም ዝሓለፍዎን ዚተጓጎፍዎን እምበር ብ’አምር ይኸውን’ዩ ወይ ፈጠራ ይዓይይ’ዩ ዝብል እምንቶ የብለይን’ዩ።

**ንጽቡቕ ዝገብር ኢደይ፤
ሓሳድ ኢዩ ዘፍረየለይ።**

**ፍቕረየ ዝብል መሊኡ፤
ብአፉ ዝዕኹ ሰባኺ፤
ከማይ ካብ ልቢ ዘፍቕር፡
ከይትረኽቢ ግን ሕድርኺ!**

እዚ ሓሳብ እዚ ንመን ኮንዮ ደሪፍዎ፡ ካብ ዝብል ግዜ ኣይቐለለን’ዮ። ንኣደ ዛፉ ድዩ ወይ ኸአ ንመምህር ኣለምነሽ ኣማረ፤ ንጸሃይ ተስፋይ ዲዩ ንኣደ ወይንሸት፡ ብዙሕ ግምት ክህልወካ ይቐስብ’ዮ። ብርግጽ ግና ዝነግረካ ብቐሊሉ ኣይትረኽብ ኢካ። ቐድሚ ገለ ዓመታት ንፋሲል ብዛዕባ ኪሮስ ንገረኒ ኢለዮ ኔረ። ንሱ ግና ዝምታ ብምምራጹ፡ቐድሚኡ ተኮነ ተመሳሳሊ ግብረመልሲ ብምሃቡ ከሸግሮ ኣይመረጽኩን። ግና ንመን ኢዩ ኪሮስ ከምዚ ብምባል ዘዝየመላ፤

**እቲ ሓደ ብገርሁ፡ብገርሁ፤
እቲ ሓደ ግን ብገርሑ፤**

**ሓቂ እንዲዩ መሲሉኒ፡ መሲሉኒ ቀሪብኪ፤
ንስኺ ግን ተተንኹልኪ ብልቢ ክፍኣት ሒዝኪ፤
ቀሪብኪ ጠቢኺ ን ቀሪብኪ ጠቢቐኺ፤
ንስኺ ግን ኪሒድኽኒ ብልቢ ክፍኣት ፍሒሰኺ፤**

**“እቲ ሓደ ብገርሁ፡ብገርሁ፤
እቲ ሓደ ብገርሑ፤
ብሰንኺ ፍቕሪ መኽራ፡መኽራ
ኸንደይ ስቓይ ኢዮ፡ ዝረኣኹ ኣይይይ፤!**

**ፍቕረየ ዝብል መሊኡ፡ብአፉ ዝዕኹ ሰባኺ፤
ከማይ ካብ ልቢ ዘፍቕር፡ከይትረኽቢ ግን ሕድርኺ!**

ኪሮስ ግና ስሱዕ ዲዩ ኔሩ ወይ ድማ ትንግርተኛ፡ ምኽንያቱ ከምዚ ክብል ድማ ነታ ብገርሑ ቐሪባትን ዝበላ ይላወባ’ዮ። እስከ ተመሊስና ነታ ደርፊ ነስተማቕራ እም።

**ፍቕረየ ዝብል መሊኡ፡ ብአፍ ዘዕኹ ሰባኺ፤
ከማይ ካብ ልቡ ዘፍቕር፡ ከይትረኽቢ ግን ሕድርኺ!**

**ከመይ’ዩ ኔሩ እቲ ወዕልና፡እቲ ጉዕዞ ሕይወት ናብራ፤
ኣረ መንዮ በደለኛ፤መፍቕርቲ ዘይፈርዱና፤**

ኪሮስ ማዕረ ኸንደይ፡ንፍቕርን ብፍቕርን እዛ ጓል ሃሙን ቐልቡን ተሰባሩ ምንባሩ ዝእንፍት ሓሳብ’ዮ። ነዛ ብገርሑ ቐሪባትን’ያ ዝበላ ጓል ሰብ፡ “ከማይ ካብ ልቡ ዘፍቕር፡ከይትረኽቢ ግና ሕድርኺ!” ክብል ምምሕጻኑ ኮር ተገልበጥ’ዩ ዝኮነካ። ንበይነይ ዲዩ ወይ ኸአ ምስ ሕዝባይ ኣይፈልጥኩን እምበር ምሓር ዝሕርብተኒ አገላልጻ ከይኑ እስመዓን’ዮ።

ኪሮስ፡ ናይ ሰብ ግጥሚ ወይ ዜማ ወሲዱ’ዶ ይኸውን፡ “ሰላም ሃዋ” ናቱ’ዶ ትኸውን፡ “ቆልዓ መቐለ” ትብል ኸ። እስከ ትፈልጥዎ መልሲ ሃቡና ኢኩም። ብዝኮነ፡ንሰብ ናቱ ምሃብ ከም ዕላመት ኣብ ገጽና ክልጠፍ፡ከም ሕመረት ኣብ ልብና ክሰፍርን ከም ያታ ባህልና ኺንኹልኹሎ ኣለና በሃሊ ኢዮ። ንግዚኡ ብሕቶ መልኸዕ ምሕላፍ ተመራጺ’ዮ። ካልእ ተሎውን ከምቲ ታሪኽ ሕድግት ዘይገብር፡ኪኒዮ ኣብ ዘረባ፡ ኣብ ጽሑፋት ኪሰፍር ግድን ዕዮ ኩልና ኪኸውን ኣለዎ።

ዛፉ ኪሮስ፡ ኣብ ዓመተ 1996 ዓ.ም. ሓ፡ካሴት ዘርጊሓ ምስ ሕዝቢ ምልላያ እፍለጥ’ዮ። “ምቕናይ ኩሉ ንምርኣይ” ደርፊ ወላዲ ኣብ’ኡ ንመዘኸርታ ቢላ ከምዚደረፍት ይዘኸር’ዮ። እቲ ገና ዘይተዘርገሐ ደርፍታት ኪሮስ፡ “ራዛ ናይ ኣቡኣ ሓዛ!” ከም ዝበሃል፡ነዚ ብሂል ተኹልኺላ፡ናብ ሕዝቢ ክበጽሕ እጃማ ክትገብር ንእግረ-መገደይ ለወባይ ክቕርብላ እፈቱ።

**“ጸሊም እምነ ምፍንቃል አቢዮኒ፣
ንዑ ደቂ ዓደይ ሓግዙኒ።”**

እዛ ደርፊ፡ኪሮስ ኣብ መድረኽ ደሪፍዎዮ ዝብሉ ኣለዉ ኢዮም።ገሊኦም ድማ ኣብ መድረኽ ኣይደረፉን ዝብሉ ኣለዉ ኢዮም።ገሊኦም ድማ ኣብ ኣሥመራ ማይጨሆት ዚነበረ መርዓዮ ደሪፍዎ ዚብሉ ኣለዉ ኢዮም።እቲ መርዓ ብወትሃደራት ኣብ ክልተ ኹርናዕ ኮይኑ ይሕለው ምንባሩ፡ንእግረ-መገድና ብእንዳ ጨርቆስ ኣቢልና ናብ ዘንቐድናዮ ቦታ ክንሓልፍ ከለና፡ናይ ቁልዕነት ተዘኸሮ ተለናኳ ደሪፋ ዲዩ ኣይደረፉን ግና ዝብል ናይ ምዘኸር ብቐዓት ኣይወነኹንዮ።

ኣብታ መርዓ ዝወዓሉ ድማ ገሊኦም ልብና ጠፍፊኡናዮ ኔሩ ኣየስተብሃልናሉን ዝብሉ ኣለዉ።ደሪፍዎ ኢዮ፡ከማን ኣብ ከባቢ ዕዳጋ ዓርቢ፡ኣብ ሓደ እንዳ መስተ ሰብ ተኣኪቡ ከሉ፡ “ኪሮስ፡ ገቢርዎ ኢልኹም ኣይትግበሩ ኢኩም።እነ ባዕላይ መዋጽኦ ንነብሳይ ኣለኒዮ።” ቢሉ ከም ዚተዛረቦም ዘዋግዑካ ዓቢይቲ ወለዲ ኣለዉ ኢዮም።

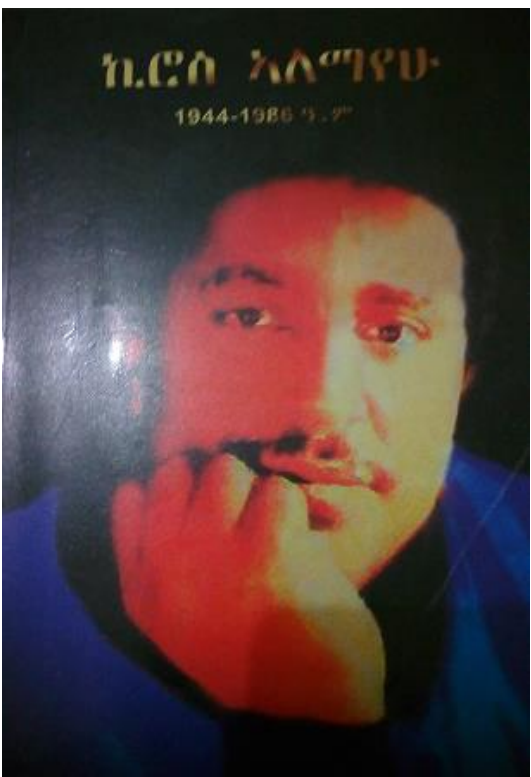
ኣብ ቐኝኛው እስቴሽን፣ ኣብ መካነ ሕይወት ሆስፒታል፣ ኣብ ኣደባባይ፣ ኣብ ሲነማ ኣይዳ፣ኣብ ዓድዋ፣ኣብ መቐለ፣ ኣብ ደሴ፣ ኣብ ሳሕል፣ኣብ ከረን፣ኣብ ጁላ፣ ወዘተን ኪሮስ ባህሊ ከርእይ ዚነበሩ ግና እዛ ደርፊ ኪትድረፍ ከም ዘይዘኸሩ ገሊጾሙላይ ኢዮም።እም ብልኸዕ ትዝኸሩ ተለኩም ገለ ክትብሉና ክሓተኹም እፈቱ።

ኣብ መወዳእታ፡ኪሮስ ከም ሓደ በሃር ስነ ጥበባኛ፡ልቢ እልፊ ኣእላፋት፡ ኣብ ሓደ እዋን ኪዘምት ዝኸእል ብቐዕ ጠቢብ ምንባሩ፡ኣብ ከተማ ኣሥመራ፡ ኣብ መድረኽ ኣብዮት ኣደባባይ ኩነ ኣብ ደሴ፡ “ዓደይ መቐለ” ትብል ደርፉ ኪደርፍን ኣውያትን ሜላትን ነቡሉ ብዉሸጡ ሕፋር ዘጎሳቆለ፣ ብመኸራን ዓስዓንደን ዝተንገላትዎ፡ሕዝቢ ስምዒቱ ብዘገረም መገዲ ገሊጹዮ።ናይ ተንቐሳቐሲ ምስልን ደርቕ ስእልታት ዘለዎም ኣድነቕቲ ሙዚቃ ወይ ጋዜጠኛታት ሰኔዶም ተዘርኹቡ፡ተአምር ከም ዘብል ጥርጥር የብሉን ክብሉ፡ ኣብ ኸልቲኡ መድረኻት ተሳተፍቲ ዚነበሩ ምስኸራቶም ይህቡካ ኢዮም።

**“ኣታ ኸንደይ ግዜ ክንፈላለ፣
ኣይከላልኩን ተፈናቂለ፣
እግረይ ተልዓል ልባይ ነቐለ፣
ናባይ፣ ናብ ዓደይ መቐለ።**
=====//=====

**ኣብ ከረንዮ፡ከረንዮ፣
ተገንጸልቲ ሓሪረንዮ፣
ኤርትራ ዛዓደይ ወይኖ፣
ኣይትሸየጥንዮ፡ኣይትልወጥንዮ፣
ኢትዮጵይዊት ገነትዮ።**

**ተጋዳላይ መሪር ሓሞቱ፣
ተመን ተሪፉ ዝገልሰ ሞይቱ፣
ተመንዮ ኣንጻር ኣሕዋቱ፣
ፍጹም ሰላም ሒዝካ ክትኣቱ።**

